

(इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णयाचा मराठी भाषेत अनुवाद)

मुंबई उच्च न्यायालयाच्या अधिकारितेतील

दिवाणी अपील अधिकारिता

रिट याचिका क्रमांक १५५३९/ २०२२

अनिरुद्ध गणेश पाठक,

वय सुमारे ५२ वर्षे, व्यवसाय: काही नाही.

रा. मृदुकांत, जठारपेठ, अकोला, तालुका व जिल्हा अकोला.

.. याचिकाकर्ता

विरुद्ध

1. रेजिस्ट्रार जनरल,

मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई.

2. महाराष्ट्र राज्य, सचिवांमार्फत , कायदा आणि

न्याय विभाग, मॅडम कामा

रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

... उत्तरवादी

देसाई लीगल यांच्या निर्देशानुसार अभिजीत देसाई, सह विजय सिंग,

दक्ष पुंघेरा आणि श्री. अंकित जाधव यांनी याचिकाकर्त्याची बाजू मांडली.

उत्तरवादी क्रमांक १- उच्च न्यायालयातर्फे राजेश एस. दातार.

उत्तरवादी क्रमांक २- राज्या करिता श्री . ए.आर.देवळेकर, एजीपी

कोरम : न्यायमूर्ती ए.एस.चांदूरकर

आणि न्यायमूर्ती जितेंद्र जैन

युक्तिवाद पूर्ण होण्याची तारीख : १८ एप्रिल २०२४.

निकाल जाहीर करण्याची तारीख : २३ एप्रिल २०२४.

न्यायनिर्णय :- (न्यायमूर्ती जितेंद्र जैन द्वारा)

1. **न्यादेश.** न्यादेशावर त्वरित उत्तर मागवण्यात येत आहे. पक्षकारांच्या संमतीने अंतिम सुनावणी झाली.

2. दिनांक 14 जानेवारी 2022 रोजी प्रतिवादी क्रमांक 2-सचिव, विधी व न्याय विभाग, मुंबई यांनी याचिकाकर्त्याला न्यायिक सेवेतून काढून टाकण्यासाठी दिलेला आदेश क्रमांक डीयेजे 1521/768/सी आर 159/डेस्क -3, विधी व न्याय विभाग, महाराष्ट्र हा रद्द करण्यासाठी भारताच्या राज्यघटनेच्या अनुच्छेद 226 अन्वये ही याचिका दाखल करण्यात आली आहे आणि परिणामी लाभांसह सेवेत पुनःस्थापित करण्याचे निर्देश मागितले.

थोडक्यात तथ्ये खालीलप्रमाणे आहेत:

3. १९ मार्च २०१० रोजी याचिकाकर्त्याची दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ विभाग म्हणून नियुक्ती करण्यात आली. आपल्या सेवेच्या काळात याचिकाकर्त्याला पदावरून हटविण्याच्या तारखेपर्यंत विविध जिल्ह्यांमध्ये पदस्थापित करण्यात आले होते.

4. याचिकाकर्त्याच्या वर्तणुकीसंदर्भातील तक्रारींच्या अनुषंगाने, प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, नंदुरबार यांनी 17 फेब्रुवारी 2017 रोजी प्रतिवादी क्रमांक 1 च्या कार्यालयाकडे अहवाल दाखल केला. सदर अहवालात असे म्हटले आहे की, दिसणे आणि देहबोलीवरून याचिकाकर्ता एक असामान्य व्यक्ती असल्याचे दिसून आले आणि त्याच्या वागणुकीच्या आणि वागणुकीच्या अनेक तक्रारी शहादा येथील जिल्हा न्यायाधीशांना प्राप्त झाल्या. त्याच्या गैरवर्तणुकीशी संबंधित तक्रारी आणि न्यायालयात उपस्थित न राहणे, त्यामुळे न्यायव्यवस्थेची

प्रतिष्ठा कमी होते. यासंबंधीचे एक गोपनीय पत्रही जिल्हा न्यायाधीशांनी पाठवले होते. या अहवालात असेही नमूद करण्यात आले आहे की, अनेक कर्मचाऱ्यांनी तक्रार केली आहे की याचिकाकर्ते दारूच्या नशेत न्यायालयात येतात. अहवालात असेही म्हटले आहे की बार असोसिएशनच्या सदस्यांनी प्रमुख जिल्हा न्यायाधीशांची भेट घेतली आणि त्यांच्या तक्रारी मांडल्या ज्या वर म्हटल्याप्रमाणेच होत्या. या तक्रारी नंदुबार जिल्ह्याच्या तत्कालीन पालक न्यायाधीशांच्या निदर्शनास आणून दिल्या. या अहवालासोबत शहादा बार असोसिएशनच्या तक्रारीची प्रत आणि जिल्हा न्यायाधीशांचे दोन गोपनीय अहवाल होते.

5. शहादा बार असोसिएशनने 25 मार्च 2017 रोजी एक संमत केला. याचिकाकर्त्याचे वर्तन आणि त्याच्या न्यायालयाच्या कामकाजासंदर्भातील ठराव आणि तो पालकन्यायाधीशांकडे पाठविण्यात आला आणि याचिकाकर्त्याला रजेवर पाठविण्याची विनंती करण्यात आली.

6. 2 मे 2017 रोजी जिल्हा न्यायाधीश, जळगाव यांनी याचिकाकर्त्याविरुद्धच्या तक्रारीच्या संदर्भात विवेकपूर्ण चौकशी अहवाल दाखल केला. सदर अहवाल उत्तरवादी क्रमांक १ कडे पाठविण्यात आला. सदर अहवालात जिल्हा न्यायाधीशांनी 29 एप्रिल 2017 रोजी शहादा न्यायालयातील न्यायालयाच्या आवारात दिलेल्या भेटीचे प्रथमदर्शनी वर्णन दिले आहे. त्या तारखेला विद्वान जिल्हा न्यायाधीश सकाळी १०.१५ ते सायंकाळी ६.१० वाजेपर्यंत न्यायालयाच्या आवारात होते. कोर्टात आणि कोर्टाबाहेर याचिकाकर्त्याच्या वागणुकीचे आणि वागण्याचे निरीक्षण करणे. या भेटीदरम्यान, असे आढळून आले की याचिकाकर्ता सकाळी 11:17 वाजता न्यायालयात दाखल झाला आणि सुमारे 70 प्रकरणे फौजदारी बोर्डावर निश्चित करण्यात आली. तथापि, याचिकाकर्त्याने वकील किंवा याचिकाकर्त्याचा सल्ला न घेता प्रकरणे एकतर्फी स्थगित केली आणि दुपारी 12:20 वा. व्यासपीठावरून उठले. काही वेळाने याचिकाकर्ता लिपिकाच्या खोलीत बसले आणि त्या खोलीत वकील, पक्षकार इत्यादींचे मनोरंजन करत होता. तो न्यायालयाच्या आवारात फिरताना आणि पक्षकारांशी बोलत असल्याचे दिसून आले. चौकशीत असे आढळून आले की 29 एप्रिल 2017 हा "ड्राइव्ह डे"

असल्याने कोणताही पुरावा नोंदवला गेला नाही. चौकशीत असे आढळून आले की याचिकाकर्ता त्याच्या घरी दारू घेऊन जात असे.

7. 6 जानेवारी 2018 रोजी उत्तान येथील महाराष्ट्र न्यायिक अकादमीत एक गंभीर घटना घडली. याचिकाकर्त्याची 7 जानेवारी 2018 ते 9 जानेवारी 2018 या कालावधीत अकादमीमध्ये मेडिएशन या विषयक तीन दिवसीय रिफ्रेशर कोर्ससाठी निवड करण्यात आली होती. त्या वेळी याचिकाकर्त्याची नियुक्ती पैठण, औरंगाबाद येथे होती. कुटुंबातील सदस्य किंवा इतर कोणत्याही सदस्याला न आणण्याचे अकादमीचे धोरण असले तरी याचिकाकर्ता त्याच्या शिपाईसह सकाळी 11:00 वाजता अकादमीत आला. अकादमीच्या सहसंचालकांनी 6 जानेवारी 2018 रोजी मुंबई उच्च न्यायालयाच्या मेडिएशन केंद्राच्या संचालकांना लिहिलेल्या पत्रात, याचिकाकर्ता मद्यधुंद अवस्थेत होता आणि त्याला नीट चालताही येत नव्हते आणि पुढे त्याने योग्य उत्तर दिले नाही अशी नोंद आहे. त्यामुळे याचिकाकर्त्याला तात्काळ मुक्त करण्यात आले. रिलीव्ह लेटरवर, याचिकाकर्ता अल्कोहोलच्या अंमलाखाली होता आणि म्हणून, त्याला ताबडतोब मुक्त केले जावे अशी नोंद होती. त्या वेळी अकादमीच्या प्रभारी लेडीशिप होत्या त्यांची नोंद पत्रावर होती. 8 जानेवारी 2018 रोजी, सदर घटनेची माहिती महाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरणाने प्रतिवादी क्रमांक 1 ला दिली होती, ज्यावर अकादमीचे सहसंचालक, उपसंचालक, सहाय्यक डॉक्टर आणि शिपाई यांची स्वाक्षरी होती. या अहवालात घटनेची सविस्तर माहिती दिली आहे. या अहवालात असे नमूद केले आहे की चौकशी केल्यावर याचिकाकर्त्याने सांगितले की, "जिप्सी" या वाहनातून अकादमीकडे जात असताना त्याच्या वाहनाचा अपघात झाला आणि कारचे नुकसान झाले आणि तोही गंभीर जखमी झाला आणि त्याने दुसरे वाहन घेतले. अकादमीपर्यंत पोहोचण्यासाठी. या घटनेमुळे, तो औषधोपचार करत होता आणि त्याने दारूचे सेवन केले नव्हते.

8. उत्तान येथील उपरोक्त घटनेमुळे 7 मे 2018 रोजी याचिकाकर्त्याला आरोपपत्र जारी करण्यात आले आणि याचिकाकर्त्याला 15 दिवसांच्या आत अहवाल सादर करण्याचे निर्देश

देण्यात आले. याचिकाकर्त्यावर 7 आरोप निश्चित करण्यात आले होते. निवेदनासोबत, याचिकाकर्त्याला विविध अहवाल देखील सादर करण्यात आले ज्याच्या आधारावर आरोपपत्र जारी केले गेले. 20 मे 2018 रोजी, याचिकाकर्त्याने उपरोक्त आरोपांना उत्तर दिले आणि ते सर्व नाकारले. आरोप क्रमांक 1 च्या संदर्भात त्यांनी नमूद केले की आरोप अस्पष्ट आहे आणि त्यांनी न्यायालयीन शिस्तीचा कोणताही भंग केलेला नाही. आरोप क्रमांक 6 च्या संदर्भात त्यांनी सांगितले की 29 एप्रिल 2017 हा खटले निकाली काढण्यासाठी "ड्राइव्ह डे" असल्याने, नियमित प्रकरणे पुढे ढकलण्यात आली. उत्तन येथील एका घटनेशी संबंधित आरोप क्रमांक 7 च्या संदर्भात त्याने सांगितले की अपघातामुळे त्याच्या कारचे बरेच नुकसान झाले आणि त्याला न्यूरोलॉजिकल शॉक तसेच मांड्या आणि खालच्या पायांवर ओरखडे आणि ओरखडे झाले आणि त्याला सतत वेदना होत होत्या आणि तो खाली होता . औषधोपचार आणि त्यामुळे चालणे अशक्य होते. त्यांनी असेही सांगितले की त्यानंतर लगेचच त्यांनी प्रतिवादी क्रमांक 1 ला वैद्यकीय कागदपत्रांसह तपशीलवार निवेदन दिले.

9. चौकशी प्रक्रियेचा भाग म्हणून फेब्रुवारी-२०१९ ते एप्रिल-२०१९ या कालावधीत उत्तन घटनेशी संबंधित विविध व्यक्तींचे जबाब आणि शहादा येथील याचिकाकर्त्याचे वर्तन नोंदविण्यात आले.

10. 16 जुलै 2019 रोजी चौकशी अधिकाऱ्याने सर्व पुराव्यांचा विचार करून आपला सविस्तर अहवाल दिला आणि आरोप क्रमांक 1, 6 आणि 7 सिद्ध झाल्याच्या निष्कर्षावर पोहोचले.

11. चौकशी अहवाल पाहिल्यानंतर प्रतिवादी क्रमांक १ ने ७ नोव्हेंबर २०१९ रोजी याचिकाकर्त्याला विभागीय चौकशी कारणे दाखवा नोटीस बजावून सिद्ध आरोपांच्या समर्थनार्थ चौकशी अहवाल का स्वीकारला जाऊ शकत नाही आणि त्याला योग्य ती शिक्षा का दिली जाऊ शकत नाही याची कारणे दाखवा नोटीस दिली. चौकशी अहवालही याचिकाकर्त्यांना सादर करण्यात आला. याचिकाकर्त्याने विभागीय चौकशीप्रक्रियेला उत्तर

दाखल केले आणि ते वगळण्याची विनंती केली. 21 जानेवारी 2022 रोजी, प्रतिवादी क्रमांक 1 ने सम तारखेच्या पत्रा सोबत प्रतिवादी क्रमांक 2 ने 14 जानेवारी 2022 रोजी पारित केलेल्या आदेशाला जोडले ज्यात याचिकाकर्त्यास महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त आणि अपील) नियम, 1979 च्या नियम 5 (1) (8) अंतर्गत सेवेतून काढून टाकण्याची माहिती देण्यात आली होती. या पार्श्वभूमीवर आज याचिकाकर्ता आपल्यासमोर आहे.

याचिकाकर्त्याचा युक्तिवाद :-

12. याचिकाकर्त्याचे म्हणणे आहे की, आक्षेपित आदेश अंदाज आणि अनुमानांवर देण्यात आला आहे. याचिकाकर्त्याचे म्हणणे आहे की, व्यासपीठाच्या वेळेचे पालन न करण्याच्या मुद्द्यासंदर्भात 2018 पूर्वी कोणत्याही वेळी कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली नव्हती, जरी ते 2010 पासून सेवेत आहेत. उत्तन येथील कथित घटनेनंतर व्यासपीठाच्या वेळेचा मुद्दा उपस्थित करताना प्रतिवादीचे वर्तन याचिकाकर्त्याला हटविण्याची पूर्वनियोजित मानसिकता दर्शविते. उत्तन येथील घटनेचा विचार करता, याचिकाकर्त्यांनी कोणतीही वैद्यकीय चाचणी केली नाही, ज्यावरून याचिकाकर्त्याने मद्यप्राशन केल्याचे दिसून येईल, असे याचिकाकर्त्याचे म्हणणे आहे. उलट तपासणी झालेल्या साक्षीदारांवर विश्वास ठेवता येणार नाही, कारण उत्तरे परस्परविरोधी होती, असे याचिकाकर्त्याचे म्हणणे आहे. याचिकाकर्त्याचे म्हणणे आहे की, सध्याच्या खटल्यातील वस्तुस्थितीच्या आधारे हटविण्याची शिक्षा त्याच्याविरुद्ध लावण्यात आलेल्या आणि सिद्ध झालेल्या आरोपांपेक्षा असमान आहे. याचिकाकर्त्याने आपल्या विविध युक्तिवादांच्या समर्थनार्थ उदयसिंह पुत्र गणपतराव

नईकनिंबाळकर विरुद्ध राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई आणि अन्य ¹, राहुल पित्याचे नाव अभिमन्यू रणपिसे वि. महाराष्ट्र राज्य आणि इतर ², प्रकरण मुंबई उच्च न्यायालय आणि एन.डी. एलनगोवन वि. शिस्तपालन प्राधिकरण व प्रमख जिल्हा न्यायाधीश ³ मद्रास उच्च न्यायालयाचा निर्णय या निर्णयाचा आधार घेतला.

प्रतिवादीचे म्हणणे :-

13. प्रतिवादी क्रमांक १ ने शिक्षेच्या आदेशाचे समर्थन केले आणि असे सांगितले की याचिकाकर्ते न्यायाधीश पदावर विराजमान आहेत आणि त्याच्याकडून समतुल्य वर्तन अपेक्षित असावे. न्यायालयीन कार्यालयाच्या प्रतिमेला धक्का पोहोचेल अशा त्यांच्या कोणत्याही वर्तनाचा गांभीर्याने विचार केला पाहिजे, असे प्रतिवादी क्रमांक १ चे म्हणणे आहे. प्रतिवादी क्रमांक 1 ने सादर केले की न्यायालयीन पदाची प्रतिमा खराब करणाऱ्या त्यांच्या कोणत्याही वर्तनाचा गौरवशाली व्यक्तीच्या प्रतिष्ठेचे रक्षण करण्यासाठी गांभीर्याने विचार केला पाहिजे, ही प्रतिवादी क्रमांक 1 ची विनंती आहे. प्रतिवादी क्रमांक 1 ने सादर केले की अभिलेखावरील पुरावे स्पष्टपणे याचिका कर्त्यावर लावलेले आरोप सिद्ध करतात आणि म्हणून अभिलेखावरील पुराव्यांचा विचार करून संबंधित आदेशात कोणताही विपर्यास आढळा नाही आणि म्हणूनच सध्याची याचिका फेटाळण्याची आवश्यकता आहे.

1 1995 (1) एल. एल. एन. 616

2 रिट याचिका क्र 1930/2007 24 जानेवारी 2012

3 2010 एससीसी ऑनलाईन एम ए डी 1104

14. आम्ही याचिकाकर्ते आणि प्रतिवादींचे वकील यांचे ऐकले आहे आणि त्यांच्या मदतीने याचिकेशी जोडलेली कागदपत्रे, उत्तर प्रतिज्ञापत्र आणि पक्षकारांनी दाखल केलेले प्रत्युत्तर तपासले आहे.

विश्लेषण आणि निष्कर्ष :-

15. याचिकाकर्त्याला न्यायालयीन सेवेतून काढून टाकण्याचा आदेश, आरोप क्रमांक १, आरोप क्रमांक ६ आणि आरोप क्रमांक ७ असे खालील आरोप सिद्ध झाल्याच्या आधारे आहे आणि म्हणूनच महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम, १९७९ च्या नियम ५ (१) (viii) अन्वये सेवेतून काढून टाकण्याची मोठी शिक्षा देण्यात आली आहे. वरील आरोप येथे खालील प्रमाणे आहे.

आरोप -1

"वरील काळात तुम्ही व्यासपीठाची वेळ पाळली नाही. आपण न्यायालयात गैरहजर राहून कार्यालयीन वेळेत आपल्या निवासस्थानी राहत असल्याने वकील आणि पक्षकारांची गैरसोय होत होती. असे कृत्य करून तुम्ही केवळ न्यायालयीन शिस्तीचा भंग केला नाही, तर न्यायिक अधिकारी म्हणून कर्तव्याप्रती पूर्ण निष्ठेचा अभावही दाखवला.

आरोप -6

दिनांक २९.०४.२०१७ रोजी जिल्हा न्यायाधीश-१, भुसावळ यांना आपण सकाळी ११.१७ वाजता व्यासपीठावर बसून दुपारी १२.२० वाजता व्यासपीठावरून उठून त्यानंतर लिपिक कक्षात व दुपारी पुन्हा सहाय्यक अधीक्षकांसमोर बसले. बोर्डवर ७० प्रकरणे असली तरी तुम्ही वकील/पक्षकारांशी सल्लामसलत न करता प्रकरणे बोलावून पुढील तारखा दिल्या. दुसऱ्या सत्रात तुम्ही कधीच व्यासपीठावर उपस्थित राहत नाही आणि पक्षकारांशी गप्पा मारत पॅसेजमध्ये फिरत असता. आपल्या या कृतीमुळे आपल्या कर्तव्यात कसूर दिसून येते आणि आपण

कर्तव्याप्रती पूर्ण निष्ठा राखण्यात अपयशी ठरता. अशा प्रकारे तुम्ही न्यायिक अधिकाऱ्याला अशोभनीय पद्धतीने वागलात.

आरोप -7

"दिनांक 07.01.2018 ते 09.01.2018 या कालावधीत महाराष्ट्र न्यायिक अकादमी उत्तनयेथे मेडिएशन प्रशिक्षणसाठी 3 दिवस/20 तासांच्या रिव्रेश कोर्ससाठी तुमचे नामनिर्देशित करण्यात आले होते. आपण 06.01.2018 रोजी अकादमीमध्ये

सकाळी ११.०० च्या सुमारास आपले शिपाई श्री कुमावत यांच्यासमवेत पोहचले. त्यावेळी तुम्ही मद्यप्राशन करून नशेत असल्याचे आढळून आले. तुम्हाला नीट चालताही येत नव्हतं. सहभागींना दिलेल्या खोल्यांमध्ये शिपाई किंवा कुटुंबातील सदस्यांना अकादमी परवानगी देत नाही, असे आपल्याला सांगण्यात आले असले तरी, आपण त्या शिपायाला जबरदस्तीने आपल्याला दिलेल्या खोलीत आपल्याबरोबर नेले.

संबंधित शिपाई पलंगावर झोपलेला आढळला. त्यानंतर अकादमीच्या संचालकांशी संवाद साधताना तुम्ही उद्धट उत्तरे दिली आणि लेडीशिपचा अनादर केला, अशी कृत्ये करून तुम्ही न्यायिक अधिकाऱ्याला अशोभनीय वागणूक दिली आणि न्यायालयीन शिस्त किंवा औचित्य राखण्यात अपयशी ठरला."

16. भारतीय राज्यघटनेच्या कलम २२६ अन्वये सेवाविषयक बाबींमध्ये न्यायिक पुनर्विलोकनाची व्याप्ती संकुचित आहे आणि जोपर्यंत निर्णय प्रक्रियेत विपर्यास झाल्याचे दिसून येत नाही, तोपर्यंत न्यायालयाने अपीलिय न्यायालय म्हणून आपल्या विवेकाचा आणि अधिकारक्षेत्राचा वापर करू नये, अशी ठाम भूमिका आहे. सेवेच्या बाबतीत, नियोक्ता हा आरोप आणि लादल्या जाणार्या शिक्षेचा विचार करण्यासाठी सर्वोत्तम न्यायाधीश आहे आणि जोपर्यंत आरोप सिद्ध करण्याची आणि शिक्षा लावण्याची प्रक्रिया नैसर्गिक न्यायाच्या

तत्त्वांनुसार पाळली जात नाही, तोपर्यंत न्यायालय अशा प्रकरणांमध्ये हस्तक्षेप करण्यास संथ असेल आणि असावे.

17. तसेच न्यायालयाच्या निर्णयाचाही विचार करणे आवश्यक आहे मुंबई उच्च न्यायालय, मार्फत रजिस्ट्रार विरुद्ध शशिकांत एस. पाटील आणि इतर ⁴ या प्रकरणात सर्वोच्च न्यायालयाने उच्च न्यायालयाच्या शिस्तपालन प्राधिकरणाने दिलेल्या आदेशाला आव्हान देताना भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद २२६ अन्वये अधिकारक्षेत्राचा वापर करताना या न्यायालयाला उपलब्ध असलेल्या संधींचा विचार केला. परिच्छेद १६ मध्ये खालीलप्रमाणे नमूद केले आहे:-

16. “उच्च न्यायालयाच्या प्रशासकीय / शिस्तपालन प्राधिकरणाच्या आदेशाविरुद्ध अपील केल्यासारखे उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाने या खटल्याकडे धाव घेतल्याचे दिसते. घटनेच्या अनुच्छेद २२६ अन्वये अधिकारक्षेत्राचा वापर करताना अशा प्राधिकरणाने नैसर्गिक न्यायाच्या तत्त्वांचे उल्लंघन करून किंवा अशा चौकशीची पद्धत निश्चित

4. (200) 1 एस सी सी 416

करणाच्या वैधानिक नियमांचे उल्लंघन करून कार्यवाही केली असेल किंवा खटल्यातील पुरावे आणि गुणवत्तेच्या पलीकडे जाऊन प्राधिकरणाचा निर्णय बिघडला असेल तर विभागीय अधिकाऱ्यांच्या निर्णयात हस्तक्षेप करण्यास परवानगी दिली जाऊ शकते, किंवा प्राधिकरणाने काढलेला निष्कर्ष पूर्णपणे

मनमानी किंवा खोडसाळ असेल की कोणताही वाजवी माणूस अशा निष्कर्षपर्यंत पोहोचू शकला नसता किंवा वरीलगोष्टींसारखाच आधार असू शकत नव्हता. परंतु चौकशी योग्य प्रकारे झाली असेल तर विभागीय प्राधिकरण (या प्रकरणात उच्च न्यायालयाची शिस्तपालन समिती) वस्तुस्थितीचा एकमेव न्यायाधीश आहे, याकडे आपण दुर्लक्ष करू शकत नाही. कायदेशीर स्थिती अशी आहे की, जर असे काही कायदेशीर पुरावे असतील ज्याच्या आधारे निष्कर्ष काढले जाऊ शकतात, तर त्या पुराव्याची पुरेशी किंवा विश्वासाहर्ता हा राज्यघटनेच्या अनुच्छेद २२६ अन्वये दाखल केलेल्या रिट याचिकेत उच्च न्यायालयासमोर मांडण्याचा विषय नाही.”

18. आमच्यासमोरील तात्कालिक प्रकरणात, १४ जानेवारी २०२२ च्या आदेशात प्रतिबिंबित झालेल्या निष्कर्षपर्यंत पोचताना निर्णय प्रक्रियेचे उल्लंघन झाले आहे असे याचिकाकर्त्याचे प्रकरण नाही आणि ते योग्यच आहे. याचिकाकर्त्याला निवेदन देण्यात आले 7 मे 2018 रोजी सर्व सहाय्यक कागदपत्रांसह देण्यात आले. याचिकाकर्त्याने २० मे २०१८ रोजी या आरोपपत्राला उत्तर दिले. याचिकाकर्त्याला साक्षीदारांची उलटतपासणी करण्याची संधी ही देण्यात आली आणि याचिकाकर्त्याने या अधिकाराचा लाभ घेतला. चौकशी अहवालानंतर याचिकाकर्त्याला शिस्तपालन समितीने आरोप क्रमांक १, ६ आणि ७ वर आपले म्हणणे मांडण्यासाठी कारणे दाखवा नोटीस बजावली होती. याचिकाकर्त्याने बजावलेल्या कारणे दाखवा नोटीसला उत्तर दिले. शिस्तपालन समिती. प्रतिवादी क्रमांक १ ने याचिकाकर्त्याने केलेल्या युक्तिवादासह अभिलेखावरील पुराव्यांचा विचार केल्यानंतर आरोप क्रमांक १, ६ आणि ७ सिद्ध झाल्याचा निष्कर्ष काढला आणि परिणामी महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व

अपील) नियम, १९७९ च्या नियम ५ (१) (८) नुसार न्यायालयीन सेवेतून काढून टाकण्याची शिक्षा ठोठावली. त्यामुळे आमच्या मते, प्रतिवादींनी स्वीकारलेल्या निर्णय प्रक्रियेत कोणताही दोष आढळत नाही आणि म्हणूनच, हे न्यायालय संबंधित आदेशात हस्तक्षेप करण्यास इच्छुक नाही.

19. न्यायाधीश आणि न्यायिक अधिकाऱ्यांनी सन्मानाने वागले पाहिजे आणि न्यायसंस्थेच्या प्रतिमेवर परिणाम होईल किंवा न्यायिक अधिकाऱ्याला अशोभनीय वाटेल असे वर्तन करू नये, हा सर्वमान्य नियम आहे. जर न्यायपालिकेचे सदस्य दोषी किंवा न्यायिक अधिकाऱ्याला अशोभनीय असे वर्तन करत असतील तर रिट कोर्टाने हस्तक्षेप करणे आणि अशा न्यायिक अधिकाऱ्याला दिलासा देणे अपेक्षित नाही. सामान्यतः भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद २३५ अन्वये उच्च न्यायालयाच्या शिफारशीनुसार सेवेतून बडतर्फ करण्याचा आदेश देऊन न्यायिक अधिकाऱ्याची सेवा समाप्त करण्याच्या आदेशात हस्तक्षेप घटनात्मक तरतुदी, नैसर्गिक न्यायाची तत्त्वे किंवा लागू सेवा नियमांचे उल्लंघन केल्याच्या पुरावा या आधारावर केला जाईल.

20 राममूर्ती यादव विरुद्ध उत्तर प्रदेश राज्य आणि इतर ⁵ या प्रकरणात सर्वोच्च न्यायालयाने केलेले निरीक्षण लक्षात घेणे समर्पक आहे.

“14. न्यायसेवेत प्रवेश करणाऱ्या व्यक्तीला पदोन्नतीसह कार्याच्या महत्त्वाकांक्षा असतात यात शंका नाही. सक्तीच्या निवृत्तीच्या आदेशामुळे करिअरच्या आकांक्षांवर नक्कीच परिणाम होतो. असे सांगताना न्यायालयीन सेवा ही इतर सेवेसारखी नाही, याची ही खबरदारी घ्यायला हवी. न्यायालयीन कर्तव्ये पार पाडणारी व्यक्ती राज्याची सार्वभौम कार्ये पार पाडण्यात राज्याच्या वतीने कार्य करते. न्यायदान हे केवळ कर्तव्य च नव्हे, तर ते पवित्र कर्तव्य पार पाडण्यासारखे मानले गेले आहे आणि म्हणूनच ही अत्यंत गंभीर बाब आहे.

एखाद्या कार्यकारणाच्याने दुसर् या नोकरीत
कर्तव्यबजावणीसाठी जे प्रामाणिकपणाचे,
आचरणाचे, सचोटीचे निकष समर्पक ठरू शकतात,
ते न्यायिक अधिकाऱ्यासाठी समान असू शकत
नाहीत. न्यायाधीश सार्वजनिक न्यासाचे पद धारण
करतात. निष्कलंक सचोटी, मुळाशी अंतर्भूत नैतिक
मूल्यांसह निर्विवाद स्वातंत्र्य या नितांत अनिवार्यता
आहेत ज्यात कोणतीही तडजोड केली जात नाही.
न्यायाधीश हा संपूर्ण न्यायव्यवस्थेचा आधारस्तंभ
आहे आणि न्यायालयीन कार्य करणार् या
कोणाकडूनही अक्षरशः दोषरहित वर्तनाची मागणी
करण्याचा जनतेला अधिकार आहे. न्यायाधीशांनी
त्यांच्या व्यावसायिक आणि वैयक्तिक जीवनात
सचोटीच्या सर्वोच्च मानकांसाठी प्रयत्न केले पाहिजेत.

21. न्यायालयीन सेवेबाबत मार्गदर्शन करणारा आणखी एक निर्णय म्हणजे तारक सिंग आणि इतर विरुद्ध ज्योती बसू अँड इतर ⁶

“21. न्यायालयीन शिस्त ही स्वयंशिस्त आहे , हे समजून घेतले पाहिजे. जबाबदारी ही स्वतःची जबाबदारी आहे. न्यायालयीन शिस्त ही व्यवस्थेतच अंतर्भूत असलेली यंत्रणा आहे. आपण ज्या पदावर विराजमान आहोत आणि आपल्याकडे असलेली प्रचंड सत्ता यामुळे इतर कोणतेही अधिकारी आपल्यावर शिस्त लादू शकत नाहीत. आणखी एक कारण म्हणजे न्यायाधीश उच्च दर्जाची स्वयंशिस्त पाळतात. न्यायाधीशाच्या चारित्र्याची कसोटी त्याच्याकडे असलेल्या शक्तीवरून घेतली जात असते.

अब्राहम लिंकन एकदा म्हणाले होते: "जवळजवळ
सर्व माणसे प्रतिकूल परिस्थितीला तोंड देऊ शकतात,
परंतु जर तुम्हाला एखाद्या माणसाच्या चारित्र्याची
परीक्षा घ्यायची असेल तर त्याला शक्ती द्या."
जीवनाच्या प्रत्येक क्षेत्रात इतर कोणत्याही
व्यवस्थेप्रमाणे न्यायव्यवस्था सचोटीअभावी अपयशी
ठरेल आणि कोलमडून पडेल.

22) पुन्हा, राज्याच्या इतर आयामा प्रमाणे न्यायपालिकेवरही
मानवाचे नियंत्रण आहे - परंतु न्यायपालिकेचे कार्य राज्याच्या
इतर आयामापेक्षा स्पष्टपणे वेगळे आहे - या अर्थाने तिचे कार्य
दैवी आहे. आज न्यायपालिका ही जनतेच्या श्रद्धेचे भांडार
आहे. तो लोकांचा विश्वस्त असतो. ही जनतेची शेवटची आशा
आहे. सर्व दरवाजे ठोठावल्यानंतर लोक शेवटचा उपाय म्हणून
न्यायपालिकेकडे धाव घेतात. धर्म, जात, लिंग किंवा जन्मस्थान
याचा विचार न करता या देशातील प्रत्येक नागरिकाने पूजलेले
हे एकमेव मंदिर आहे. त्याच्याकडे असलेल्या शक्तीमुळे
एखाद्या न्यायाधीशाला इतरांपेक्षा अधिक काटेकोरपणे न्याय
दिला जात आहे. सचोटी हे इतरांव्यतिरिक्त न्यायालयीन

शिस्तीचे वैशिष्ट्य आहे. न्यायाचे मंदिर आतून तडे गेले तर न्यायव्यवस्था कोलमडून पडेल आणि जनतेचा व्यवस्थेवरील विश्वास उडणार नाही, याची काळजी न्यायव्यवस्थेने घेण्याची वेळ आली आहे. बाहेरच्या वादळापेक्षा आतील लोकांचा मोठा धोका असतो , हे आपण लक्षात ठेवले पाहिजे.”

22. नवल सिंग विरुद्ध उत्तर प्रदेश राज्य आणि अन्य ⁷ प्रकरणात न्यायालयीन सेवेला रोजगाराच्या अर्थाने सेवा मानता येणार नाही, असे म्हटले आहे. न्यायाधीश आपले कार्य पार पाडताना राज्याच्या सार्वभौम न्यायिक अधिकाराचा वापर करतात आणि म्हणूनच अपेक्षित मानके राखणे सर्वोच्च स्वरूपाचे असतात.

23. सर्वोच्च न्यायालयाची वरील निरीक्षणे आपल्यासमोरील सध्याच्या वस्तुस्थितीला त्याच्या उपयुक्ततेचे विश्लेषण करण्यासाठी समर्पक आहे.

24 आरोप क्रमांक १ व ६ हे न्यायालयातील याचिकाकर्त्याच्या व्यासपीठाची वेळ व वर्तन यांचे अनुसरण करण्याशी संबंधित आहेत. याचिकाकर्त्याने या आदेशाला गैरवर्तनाच्या कारणास्तव आव्हान दिलेले नाही. याचा अहवाल प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, नंदुरबार दिनांक १७ फेब्रुवारी २०१७ रोजी शहादा न्यायालयात भेट देताना जे आढळले व काय पाहिले याची नोंद आहे. याचिकाकर्त्याचे स्वरूप आणि देहबोली सामान्य व्यक्तीची नव्हती आणि त्याशिवाय याचिकाकर्त्याला प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश शहादा यांनी योग्य प्रकारे वागण्याचा सल्ला ही वैयक्तिकरित्या दिला होता, असे या अहवालात नमूद करण्यात आले आहे. बार सदस्यांसह न्यायालय च्या आवारातील कर्मचारी आणि इतर व्यक्तींनी चौकशी केली असता याचिकाकर्त्याच्या वागणुकीबद्दल व्यासपीठाची वेळ न पाळणे आणि न्यायालयात गैरहजर राहणे यासह गंभीर तक्रारी समोर आल्या आहेत. याचिकाकर्ते दारुच्या नशेत न्यायालयात येत असत, असेही या अहवालात नमूद करण्यात आले आहे. याचिकाकर्त्याच्या बाबतीत असे नाही की ज्या व्यक्तीने हा अहवाल तयार केला आहे ती व्यक्ती पक्षपाती आहे.

25. २१ मार्च २०१७ रोजी शहादा बार असोसिएशनने याचिकाकर्त्याचे वर्तन यावर ठराव संमत केला व बार असोसिएशनने पालकन्यायाधीशांना योग्य ती कारवाई करण्याची विनंती करून याचिकाकर्त्याला रजेवर पाठवले. या ठरावाचे अस्तित्व वादग्रस्त नाही. शिवाय शहादा कोर्टात प्रॅक्टिस करणाऱ्या वकिलांची बाजू मांडणाऱ्या बार असोसिएशनला कोणताही दोष देता येणार नाही.

26. जिल्हा न्यायाधीश, जळगाव यांनी शहादा न्यायालयात भेट देऊन दिवसभर तेथे राहून व्यासपीठाची वेळ न पाळण्याच्या याचिकाकर्त्याच्या वर्तनाची नोंद घेतली आहे. या भेटीदरम्यान चौकशी केली असता याचिकाकर्ते मद्यप्राशन करत असल्याचेही समोर आले. शहादा कोर्टाच्या बार असोसिएशनच्या अध्यक्षांच्या पुराव्यांवरून हा ठराव मंजूर करून याचिकाकर्त्याच्या वर्तणुकीबाबत पालकन्यायाधीशांना कळविण्यात आल्याचे सिद्ध झाले आहे. याचिकाकर्त्याने 20 मे 2018 रोजी दिलेल्या उत्तरात उपरोक्त आरोप क्रमांक 1 आणि 6 ला अस्पष्ट उत्तर दिले आहे. वरील पुराव्यांचा विचार करून चौकशी अहवालात आरोप क्रमांक १ व ६ सिद्ध करण्याची शिफारस करण्यात आली आहे. याचिकाकर्त्याने बजावलेल्या कारणे दाखवा नोटीसच्या उत्तरात शिस्तपालन समितीने म्हटले आहे की, प्रमुख जिल्हा न्यायाधीशांच्या भेटीच्या विशिष्ट दिवशी निरीक्षणचा अर्थ असा नाही की याचिकाकर्ते सर्व दिवस व्यासपीठाच्या वेळेचे पालन करीत नाहीत. याचिकाकर्त्याने सांगितले की, ज्या दिवशी प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश यांनी भेट दिली, तो दिवस ड्राईव्ह डे होता, त्यामुळे हे प्रकरण तहकूब करण्यात आले. याचिकाकर्त्याने आपल्या उत्तरात आपल्या अनुकरणीय विल्हेवाट अभिलेख बद्दल देखील नमूद केले आहे. त्यानंतर शिस्तपालन समितीने याचिकाकर्त्याने दाखल केलेले सर्व पुरावे आणि उत्तरे विचारात घेतल्यानंतर आरोप क्रमांक १ आणि ६ सिद्ध झाल्याचा निष्कर्ष काढला आहे. प्रतिवादी क्रमांक १ ने केवळ १ किंवा २ घटनेच्या आधारे आपला निर्णय घेतलेला नाही तर अंतिम निष्कर्षापर्यंत पोहोचण्यासाठी सर्व घटनांचा एकत्रित पणे विचार केला आहे. याचिकाकर्ते व्यासपीठाच्या वेळेचे पालन करीत नाहीत, या बार असोसिएशनच्या ठरावालाही प्रतिवादी क्रमांक १ च्या वतीने करण्यात आलेल्या सखोल

चौकशीचे समर्थन आहे. शिस्तपालन समितीचे निष्कर्ष हे चौकशी अधिकाऱ्याचे प्रतिबिंब आहे, असा याचिकाकर्त्याचा युक्तिवादही याचिकाकर्त्याला आरोपांपासून मुक्त करणार नाही कारण शिस्तपालन समितीने पुराव्यांवर चर्चा केल्यानंतर चौकशी अधिकाऱ्याच्या निष्कर्षांशी सहमती दर्शविली आहे. आक्षेपीत आदेश विकृत आणि मनाचा स्वतंत्र वापर न करता आहे असे म्हणता येणार नाही. त्यामुळे आमच्या मते शिस्तपालन समितीचे निष्कर्ष विपर्यास किंवा त्याच्या समर्थनार्थ कोणतेही पुरावे नसलेले म्हणता येतील, या निष्कर्षापर्यंत हे न्यायालय पोहोचू शकत नाही. अभिलेखावरील पुराव्यांच्या आधारे शिक्षा योग्य आणि असमान आहे की नाही या निष्कर्षापर्यंत पोहोचण्यासाठी हे न्यायालय प्रतिवादींच्या निर्णयावर विसंबून असू शकत नाही.

27. ६ जानेवारी २०१८ रोजी उत्तान येथे घडलेल्या घटनेसंदर्भात आरोप क्रमांक ७ च्या संदर्भात, अकादमीत कार्यरत असलेल्या श्री. गायकवाड यांच्या पुराव्यांवरून असे स्पष्ट होते की, याचिकाकर्ते अकादमीत आले तेव्हा ते दारूच्या नशेत होते. अकादमीत जाताना झालेल्या अपघातामुळे तो औषधोपचार घेत होता, हा याचिकाकर्त्याचा युक्तिवाद याचिकाकर्त्याने सिद्ध केलेला नाही. याचिकाकर्त्याने आपल्या उत्तरात सांगितले नाही की त्याने कोणती औषधे घेतली ज्यामुळे तो स्वतःच्या पायावर उभा राहण्याच्या स्थितीत नव्हता. कारणे दाखवा नोटीसच्या उत्तरात याचिकाकर्त्याने म्हटले आहे की, अपघातामुळे न्यूरोलॉजिकल शॉक बसला आणि हात-पाय खूप दुखत होते. जर अपघात इतका गंभीर असेल तर याचिकाकर्ते अकादमीत कसे पोहोचले आणि त्यांच्या शरीरावर कोणत्याही जखमेच्या खुणा आढळल्या

नाहीत, हे आम्हाला समजत नाही, तर याचिकाकर्त्याच्या म्हणण्यानुसार, ज्या वाहनातून ते प्रवास करीत होते त्या वाहनाचे मोठे नुकसान झाले होते. अकादमीच्या अधिकाऱ्यांनी वैद्यकीय तपासणी केली नसली, तरी याचा अर्थ असा नाही की या विषयावर रेकॉर्डवर आलेल्या पुराव्यांकडे अधिक दुर्लक्ष केले जाऊ शकते, जेव्हा याचिकाकर्त्याने स्वतः अपघात झाल्याचे सिद्ध केले नाही ज्यामुळे त्याला औषधोपचार केले गेले ज्यामुळे तो स्वतःच्या पायावर उभा राहण्याच्या स्थितीत नाही. हे देखील लक्षात घेणे महत्वाचे आहे की अकादमीमध्ये सहभागी सोबत इतर कोणत्याही व्यक्तीला प्रवेश नव्हता, तरीही याचिकाकर्त्याने आपल्या चपराश्याला आपल्यासोबत आणले आणि याचिकाकर्त्याला देण्यात आलेल्या खोलीत ही चपराशी देखील असल्याचे आढळले. उत्तान येथील घटनेनंतर शिपाई बेपत्ता झाला. अकादमीचे प्रमुख, सहसंचालक, उपसंचालक आदींनी कार्यमुक्तीपत्रावर केलला शेरा व टिपणाही आरोप क्रमांक ७ सिद्ध करतात तसेच शहादा न्यायालयाचे प्रमुख जिल्हा न्यायाधीश व कर्मचाऱ्यांनी केलेल्या विविध चौकशीतूनही याचिकाकर्ते नियमितपणे मद्यधुंद अवस्थेत असल्याचे सिद्ध होते. याचिकाकर्त्याविरोधात घडलेल्या घटनेसंदर्भात अकादमीतील विविध अधिकारी खोटे पुरावे देण्याचे कोणतेही कारण आम्हाला दिसत नाही. शिस्तपालन समितीने याचिकाकर्त्याला सादर केलेल्या पुराव्यांचे विवेचन केले आहे आणि आरोप क्रमांक ७ सिद्ध झाल्याचा निष्कर्ष काढला आहे. त्यामुळे या आदेशात ढवळाढवळ करण्याचे आम्हाला कोणतेही कारण दिसत नाही, विशेष म्हणजे याचिकाकर्ते त्या पदावर विराजमान आहेत ज्याकडे अत्यंत आदराने पाहिले जाते आणि शिस्तपालन समिती त्यांच्यासमोरील

पुरावाच्या आधारे सेवा काढून टाकण्याच्या निष्कर्षापर्यंत पोहोचली असेल तर त्याला विपर्यास म्हणता येणार नाही.

28 ही शिक्षा असमान असल्याचा याचिकाकर्त्याचा युक्तिवादही योग्य नाही. प्रत्येक प्रकरणातील वस्तुस्थितीवर आनुपातिकता तपासावी लागते. याचिकाकर्ते न्यायाधीश पदावर विराजमान होते, त्यांचे वर्तन त्या प्रमाणे असणे आवश्यक आहे, ही एक अत्यंत महत्त्वाची बाब आहे जी शिक्षा ठोठावताना विचारात घ्यावी लागेल. अभिलेखा वरील पुरावे स्पष्टपणे आरोप सिद्ध करतात क्रमांक १, ६ आणि ७ आणि याचिकाकर्त्याने आपल्या वागणुकीमुळे केवळ बारचाच नव्हे तर खंडपीठ आणि त्याच्यासोबत काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांचाही विश्वास गमावला होता. त्यामुळे आमच्या मते या प्रकरणातील वस्तुस्थितीनुसार ठोठावलेली शिक्षा रास्तच आहे. शिस्तपालन समितीने कोणत्याही मनमानीशिवाय विवेकाचा वापर केल्यामुळे आणि चौकशी केल्यानंतर आणि निसर्गन्यायाच्या तत्त्वांचे अनुसरण केल्यानंतर, या न्यायालयाला भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद २२६ अन्वये आपल्या अधिकारक्षेत्राचा वापर करून निर्णयात हस्तक्षेप करण्याचे कोणतेही कारण दिसत नाही.

29. आम्ही आता याचिकाकर्ते यांची भर दिलेल्या निर्णयाचे विवेचन करतो .

30. याचिकाकर्त्याने भर दिलेला पहिला एन. डी. एलनगोवन (वरील) प्रकरणातला निर्णय, हे प्रकरण होते की ज्यात याचिकाकर्त्याने घेतलेल्या औषधाचे नाव दिले होते आणि म्हणूनच या तथ्यावरच उच्च न्यायालयाने त्यांच्यासमोर या विषयावर निर्णय दिला . आमच्यासमोर असलेल्या सध्याच्या खटल्यात याचिकाकर्त्याने अपघाताचा कोणताही पुरावा

सादर केलेला नाही आणि त्याने कोणते औषध सेवन केले होते ज्यामुळे इन्ब्रीजेशनचा परिणाम झाला होता ते सादर केले नाही.

31 याचिकाकर्त्याच्या विद्वान वकिलाने उदयसिंह (वरील) मधील निर्णयावर भर दिला असला तरी हे लक्षात घेण्या योग्य आहे कि सर्वोच्च न्यायालयाने खंडपीठाचा हा निर्णय ९ एप्रिल १९९७ रोजी रद्द बातल ठरवला आहे. त्यात प्रतिवादीवर आरोप केलेले गैरवर्तन सिद्ध झाले असून त्याला ठोठावण्यात आलेली बडतर्फीची शिक्षा रद्द करणे उच्च न्यायालयाने योग्य नाही, असे मत व्यक्त करण्यात आले आहे. याचिकाकर्त्याच्या विद्वान वकिलाने ज्या निर्णयावर अवलंबून राहण्याचा प्रयत्न केला, तो निर्णय स्पष्टपणे रद्द करण्यात आला असून न्यायिक पुनर्विलोकन हे एखाद्या निर्णयाचे अपील नसून निर्णय घेण्याच्या पद्धतीचा आढावा आहे, हे निरीक्षणही लक्षात घेणे आवश्यक आहे. त्यामुळे याचिकाकर्त्याने या निर्णयावर दिलेला भर चुकीचा आहे.

32. राहुल (वरील) प्रकरणात याचिकाकर्त्याने सादर केलेला शेवटचा निर्णय हा आहे की शिस्तपालन प्राधिकरण चौकशी अधिकाऱ्याच्या निष्कर्षांना बांधील नाही आणि भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद 226 अन्वये हे न्यायालय शिस्तपालन प्राधिकरणाच्या निष्कर्षांमध्ये हस्तक्षेप करू शकते. आमच्या मते, शिस्तपालन प्राधिकरणाने चौकशी अधिकाऱ्याच्या निष्कर्षांचे आंधळेपणाने पालन केलेले नाही परंतु शिस्तपालन प्राधिकरणाने दिलेल्या आदेशाचे अवलोकन केल्यावर हे स्पष्ट होते की शिस्तपालन प्राधिकरणाने अभिलेखा वरील पुराव्यांचा संदर्भ दिला आहे आणि त्यानंतर चौकशी अधिकाऱ्याच्या निष्कर्षांशी सहमती

दर्शविली आहे. हे असे प्रकरण आहे जिथे स्वतंत्रपणे पुराव्यांची तपासणी केल्यानंतर शिस्तपालन प्राधिकरण चौकशी अधिकाऱ्याच्या निष्कर्षाशी सहमत असल्याचा निष्कर्ष काढला आहे. त्यामुळे या बाबतीतही राहुल (वरील) प्रकरणातील निकाल याचिकाकर्त्याच्या युक्तिवादाच्या पुष्ट्यर्थ नाही .

33. वरील बाबी लक्षात घेता भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद २२६ अन्वये आपला विवेकाधिकार वापरण्याचे कोणतेही कारण आपल्याला दिसत नाही. खर्चाचा कोणताही आदेश न देता रिट याचिका फेटाळली जाते.

[न्यायमूर्ती जितेंद्र जैन]

[न्यायमूर्ती ए.एस.चांदूरकर]

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.